

Wettelijk kader interlandelijke adoptie

Inhoud

- Internationaal kader
 - Kinderrechtenverdrag
 - Haags adoptieverdrag
- Nationaal kader
 - Burgerlijk wetboek en Gerechtelijk wetboek
 - Decreet interlandelijke adoptie + uitvoeringsbesluiten
- Procedure voor interlandelijke adoptie

Internationaal kader: kinderrechtenverdrag (1)

= verdrag inzake de rechten van het kind (20/11/1989)

= sinds 1992 kracht van wet in België

Artikel 3, lid 1: algemeen artikel dat stelt dat bij alle maatregelen die kinderen betreffen, de belangen van het kind de eerste overweging moeten vormen

"Bij alle maatregelen betreffende kinderen, ongeacht of deze worden genomen door openbare of particuliere instellingen voor maatschappelijk welzijn of door rechterlijke instanties, bestuurlijke autoriteiten of wetgevende lichamen, vormen de belangen van het kind de eerste overweging."

Internationaal kader: kinderrechtenverdrag (2)

Artikel 21: specifiek over adoptie

“De Staten die partij zijn en die de methode van adoptie erkennen en/of toestaan, waarborgen dat het belang van het kind daarbij de voornaamste overweging is, en:

- a) waarborgen dat de adoptie van een kind slechts wordt toegestaan mits daartoe bevoegde autoriteiten, in overeenstemming met de van toepassing zijnde wetten en procedures en op grond van alle van belang zijnde en betrouwbare gegevens, bepalen dat de adoptie kan worden toegestaan gelet op de verhoudingen van het kind met zijn of haar ouders, familieleden en wettige voogden, en mits, indien vereist, de betrokkenen, na volledig te zijn ingelicht, op grond van de adviezen die noodzakelijk worden geacht, daarmee hebben ingestemd;*
- b) erkennen dat interlandelijke adoptie kan worden overwogen als andere oplossing voor de zorg voor het kind, indien het kind niet in een pleeg- of adoptiegezin kan worden geplaatst en op geen enkele andere passende wijze kan worden verzorgd in het land van zijn of haar herkomst;*
- c) verzekeren dat voor het kind dat bij een interlandelijke adoptie is betrokken waarborgen en normen gelden die gelijkwaardig zijn aan die welke bestaan bij adoptie in het eigen land;*
- d) nemen alle passende maatregelen om te waarborgen dat, in het geval van interlandelijke adoptie, de plaatsing niet leidt tot ongepast geldelijk voordeel voor de betrokkenen;*
- e) bevorderen, wanneer passend, de verwezenlijking van de doeleinden van dit artikel door het aangaan van bilaterale of multilaterale regelingen of overeenkomsten, en spannen zich in om, in het kader daarvan te waarborgen dat de plaatsing van het kind in een ander land wordt uitgevoerd door bevoegde autoriteiten of instellingen.”*

Internationaal kader: Haags adoptieverdrag (1)

- = verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie (29/05/1993 – EIF 01/09/2005)
- = uitwerking van artikel 3 en 21 Kinderrechtenverdrag
- = geen eenmaking van het recht inzake adoptie

Artikel 1: drievoudige **doelstelling**

- waarborgen vastleggen zodat elke adoptie in het hoger belang van het kind is en de fundamentele rechten van het kind eerbiedigt
- samenwerkingsverband om kinderhandel en ontvoering te voorkomen
- erkenning verzekeren van adopties die overeenkomstig het verdrag tot stand zijn gekomen

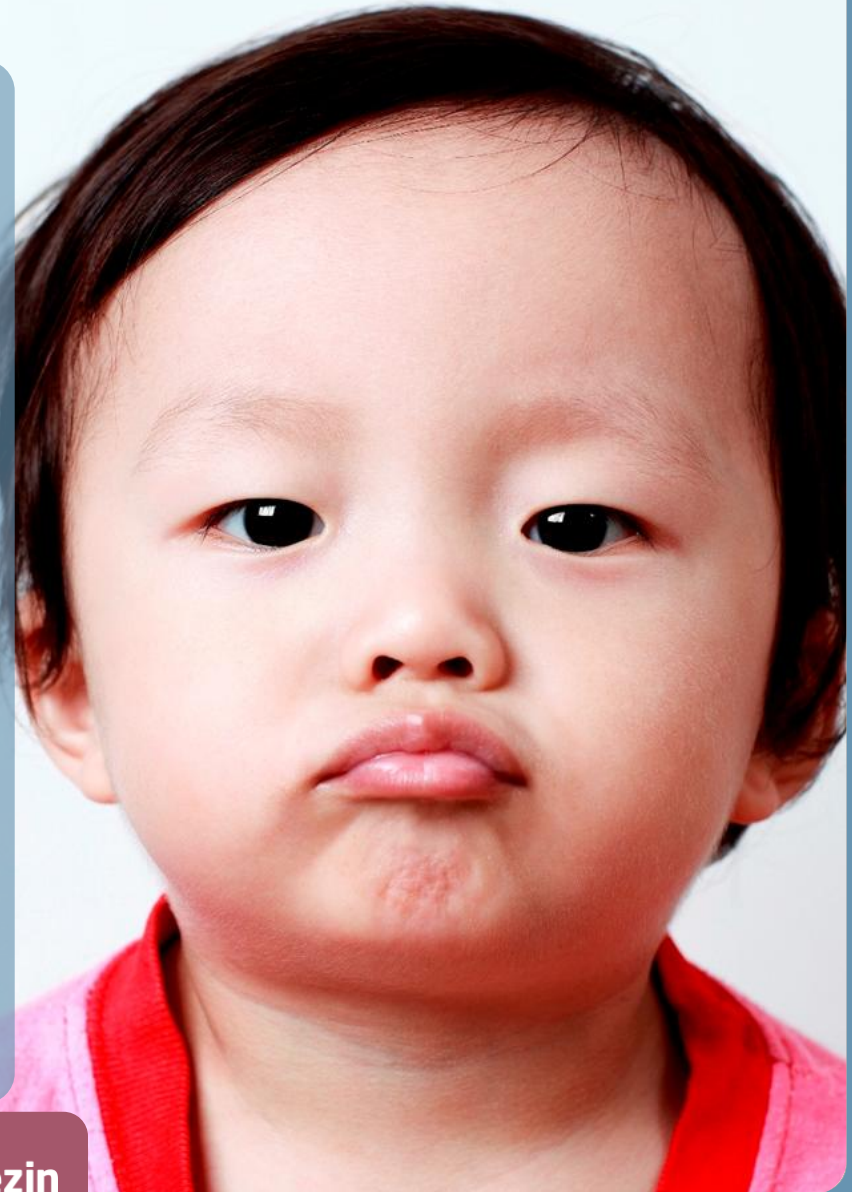
Internationaal kader: Haags adoptieverdrag (2)

Artikel 2 en 3: toepassingsgebied

- adoptie van minderjarigen
- adopties die de overbrenging van een kind van de ene naar de andere verdragstaat veronderstellen

Uitwerking van de principes van het verdrag in BW. Ervoor gekozen dat ook bij adopties uit niet Den Haaglanden zelfde waarborgen worden geboden → voor alle interlandelijke adopties

Internationaal kader: Haags adoptieverdrag (3)

Artikel 4 en 5: vereisten voor IA

CA **ontvangend land**: geschiktheid KA nagaan + nagaan of kind een permanent verblijfsrecht kan krijgen

CA **herkomstland**: adoptabiliteit en subsidiariteit

- vaststellen dat het kind in aanmerking komt voor adoptie = zowel juridisch als psychosociaal
- nodige toestemmingen aanwezig + vrijwillig en ingelicht?
- na de mogelijkheden tot plaatsing van het kind in het land naar behoren te hebben onderzocht, vaststellen dat een IA in het hoogste belang van het kind is

Internationaal kader: Haags adoptieverdrag (4)

Artikel 6 tot 13: **samenwerkings**verband CA's

- toezicht op de adoptieprocedure en –organisaties (zonder winstoogmerk) in eigen land
- overleg, communicatie met andere CA's
- maatregelen om ten onrechte financieel of ander voordeel uit adoptie te voorkomen

Artikel 14 tot 22: **procedurele vereisten IA**

- Gewone verblijfplaats KA = geschiktheid KA, **rapport** opmaken en bezorgen aan CA herkomstland
- Gewone verblijfplaats kind = adoptabiliteit kind, **rapport** + bewijs dat nodige **toestemmingen** zijn verkregen bezorgen aan CA ontvangend land

Internationaal kader: Haags adoptieverdrag (5)

Overbrenging van het kind kan enkel als

- CA herkomstland zich ervan vergewist heeft dat KA zich daarmee verenigen
- CA herkomstland de beslissing goedkeurt
- Beide CA's instemmen dat de adoptie doorgaat
- Voorwaarden artikel 5 voldaan (KA geschikt en geïnformeerd, kind kan permanent verblijfsrecht krijgen in ontvangend land)

Indien mogelijk overbrenging begeleid door KA

Internationaal kader: Haags adoptieverdrag (6)

Artikel 23 tot 27: **Erkenning** en gevolgen

- Adoptie tussen 2 verdragsstaten = erkenning van rechtswege → erkenning kan enkel geweigerd worden wanneer niet verenigbaar met de openbare orde in ontvangend land
- Gewone adoptie in herkomstland kan omgezet worden in volle als recht ontvangend land dit toelaat en de toestemmingen zijn of worden gegeven voor een volle adoptie

Nationaal kader: overzicht

Nationaal kader: bevoegdheden

- Bevoegdheden van Vlaamse gemeenschap
 - voorbereiding van kandidaten,
 - onderzoek geschiktheid
 - bemiddeling inzake adoptie
 - nazorg
- Bevoegdheid van federale overheid
 - voorwaarden staan in BW
 - procedure in Ger W
 - rol van jeugdrechtbanken
 - federale centrale autoriteit, voor erkenning van interlandelijke adopties

Nationaal kader: BW en Ger W

Burgerlijk Wetboek:

- Voorwaarden KA
- Samenstelling van het adoptiedossier
- Vormen van adoptie + gevolgen

Gerechtelijk Wetboek:

- Procedure geschiktheid + verlenging
- Procedure omzetting

Decreet 20 januari 2012

Totstandkoming
decreet

Aantal principiële
Keuzes in decreet

Totstandkoming decreet (1)

Vlaams regeerakkoord: organisatie van een Staten -
Generaal over interlandelijke adoptie

- Stakeholders en overheden
- 4 werkgroepen: geschiktheid, bemiddeling, rol van de overheid en voorbereiding en nazorg
- Uitkomsten werden geformuleerd als beleidsconclusies
- Beleidsconclusies werden teruggekoppeld naar de belangrijkste actoren werkveld en verwerkt in het decreet

Totstandkoming decreet (2)

Beleidsaanbevelingen:

- VCA krachtiger positioneren
- Installeren instroombeheer
- Bundeling voorbereiding en nazorg
- Voeren van een gericht beleid special needs
- Exploreren nieuwe kanalen
- Optimaliseren MO
- Uitwerken kwaliteitskader als basis subsidiëring AD

Principiële keuzes decreet:

1. VCA afdeling binnen Kind en Gezin met VAA
2. RC bij VCA
3. Instroombeheer
4. Steunpunt Adoptie
5. Proactief kanaalonderzoek
6. Inzage

1. VCA afdeling binnen Kind en Gezin (1)

- VCA een afdeling binnen Kind en Gezin
 - bevoegdheid van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, Jo Vandeurzen

1. VCA afdeling binnen Kind en Gezin (2)

Taken VCA:

- De advisering van de erkenning en/of subsidiëring van adoptiediensten, diensten voor maatschappelijk onderzoek, Steunpunt Adoptie en trefgroepen
- Toezicht op kwaliteitsvolle werking van erkende diensten
- Ondersteuning van erkende diensten; vb. op vlak van communicatie, kwaliteitszorg, management,... maar ook op inhoudelijk vlak vb. ontwikkelen van beleid inzake special needs adopties
- Overleg faciliteren tussen alle partners in het werkveld
- Registratie KA bij aanmelding, doorverwijzing KA naar SA voor infosessie en voorbereiding en naar DMO voor MO en registratie keuze KA voor AD of ZA

1. VCA afdeling binnen Kind en Gezin (3)

- Proactief kanaalonderzoek:
 - vaste procedure: kwaliteitskader met een duidelijke timing
 - op basis van principes uit Haags verdrag
- Informatie verstrekken over de regelgeving inzake adoptie
- Het voeren van een gericht beleid voor adoptie van kinderen met special needs
- Het consulteerbaar maken van reeds onderzochte kanalen voor ZA
- Jaarlijks activiteitenverslag uitbrengen
- Optreden als CA ten aanzien van herkomstlanden:
 - samenwerking bewerkstelligen met de buitenlandse overheden
 - missies en delegaties
 - uitwisselen van informatie en dossiers

1. VCA afdeling binnen Kind en Gezin (4)

Taken trajectbegeleiding

Adoptie via adoptiedienst

- Informeren over adoptie
- Kandidaat-adoptanten begeleiden door (administratieve) proces van aanmelding tot plaatsing
- Goedkeuring kinddossier
- Registreren erkenningen
- Attesten voor land van herkomst, werkgever, burgerlijke stand

Zelfstandige adoptie (extra)

- Informeren over vereisten en verwachtingen in land van herkomst
- Kanaalonderzoek
- Contact met land van herkomst: gegevens uitwisselen, verzenden dossier kandidaten,...

2. Raadgevend Comité

Vlaams Centrum voor
Adoptie

Samenstelling RC

- 3 vertegenwoordigers adoptieouders en geadopteerden
- 3 vertegenwoordigers van de voorzieningen werkzaam op het taakgebied van VCA
- 3 vertegenwoordigers van de werknemers van de voorzieningen
- 4 onafhankelijke deskundigen

Maximum 6 vergaderingen per jaar

Presentiegelden en vergoedingen conform BVR 9 maart 2007

3. Instroombeheer (1)

Wat?

Het VCA bepaalt ieder jaar hoeveel kandidaat-adoptieouders kunnen starten met de voorbereidingssessies of een duplicaat van hun attest kunnen krijgen in het geval van een tweede adoptie.

Voor wie?

- Alle kandidaat – adoptanten dus ook voor tweede adopties
- Uitgezonderd intrafamiliale adoptie

"de adoptie van een kind dat tot in de vierde graad verwant is met de adoptant, met zijn echtgenoot of met de persoon met wie hij samenwoont, zelfs als die persoon overleden is, of van een kind dat biologisch verwant is met een adoptiekind van de adoptant of van de adoptanten, of van een kind dat het dagelijkse leven op duurzame wijze gedeeld heeft met de adoptant of de adoptanten met een relatie, zoals geldt voor ouders, voor de adoptant of de adoptanten stappen met het oog op de adoptie hebben ondernomen"

3. Instroombeheer (2)

Formule: transparantie + objectiviteit:

1. Garantie: minimale doorstroom/jaar = 100
2. Basis: gemiddeld aantal aangekomen kinderen laatste 2 jaar
3. Correctie voor uitval in procedure
4. Correctie kanalen: verreken evoluties in herkomstlanden.
Aantal KA dat kan doorstromen wordt als volgt aangepast
 - opening proefkanaal: +3
 - stopzetting van een kanaal: - gemiddeld aantal kinderen dat uit dit kanaal is toegekomen de twee voorgaande jaren
5. Andere correcties

4. Steunpunt Adoptie (1)

Integratie van voorbereiding en nazorg

- inhoudelijke afstemming
- organisatorisch

Erkenning en subsidiëring door Kind en Gezin

Belangrijke partner voor VCA

4. Steunpunt Adoptie (2)

Taken:

- Informatie verstrekken aan adoptanten over alle aspecten van adoptie
- optreden als informatiepunt inzake nazorg en expertise rond adoptie bevorderen bij het bestaande hulpverleningsaanbod
- aanspreek- en oriëntatiepunt voor geadopteerden, adoptanten en afstandsouders
- fungeren als vormings- en expertisecentrum
- een documentatie en informatiecentrum uitbouwen
- organiseren van de voorbereiding
- voorzien in een laagdrempelig ondersteuningsprogramma inzake nazorg
- vorming aanbieden

5. Proactief kanaalonderzoek (1)

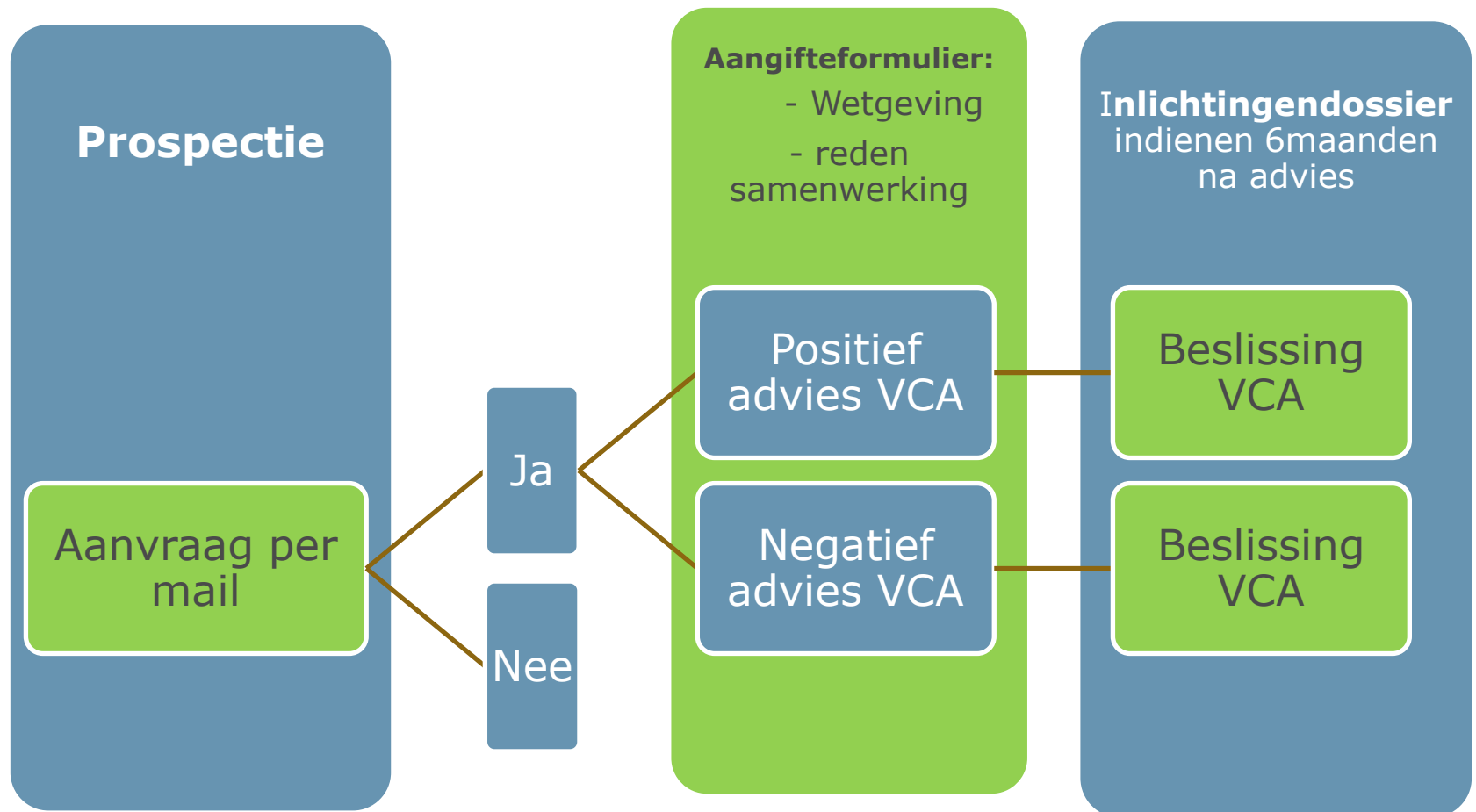
De adoptiediensten onderzoeken de mogelijkheden naar samenwerking in herkomstlanden

= heel proces met als laatste stap het indienen van een inlichtingendossier bij VCA

= geen nieuwe manier van werken wel nieuw dat te volgen procedure voor het indienen van een inlichtingendossier is opgenomen in het BVR

= nieuw dat de wetgeving op voorhand wordt gescreend door VCA

5. Proactief kanaalonderzoek (2)

5. Proactief kanaalonderzoek (3)

Criteria bij de beoordeling?

“Het Vlaams Centrum voor Adoptie onderzoekt of

1. er voldoende garanties zijn dat de betrokken instanties en contactpersonen in het herkomstland de toepasselijke wetgeving respecteren en handelen in het belang van het kind;
2. het principe van de subsidiariteit wordt geëerbiedigd;
3. de juridische en sociaalpedagogische adopteerbaarheid van het kind gegarandeerd kan worden;
4. er financiële transparantie is.”

Goedkeuring van het kanaal = 3 proefdossiers

- binnen 15 werkdagen na aankomst elk kind bezorgt AD VCA kort verslag over verloop van proefdossier
- VCA evalueert: positief = bijkomende proefdossier
- na 3 gunstig geëvalueerde proefdossiers: opening kanaal

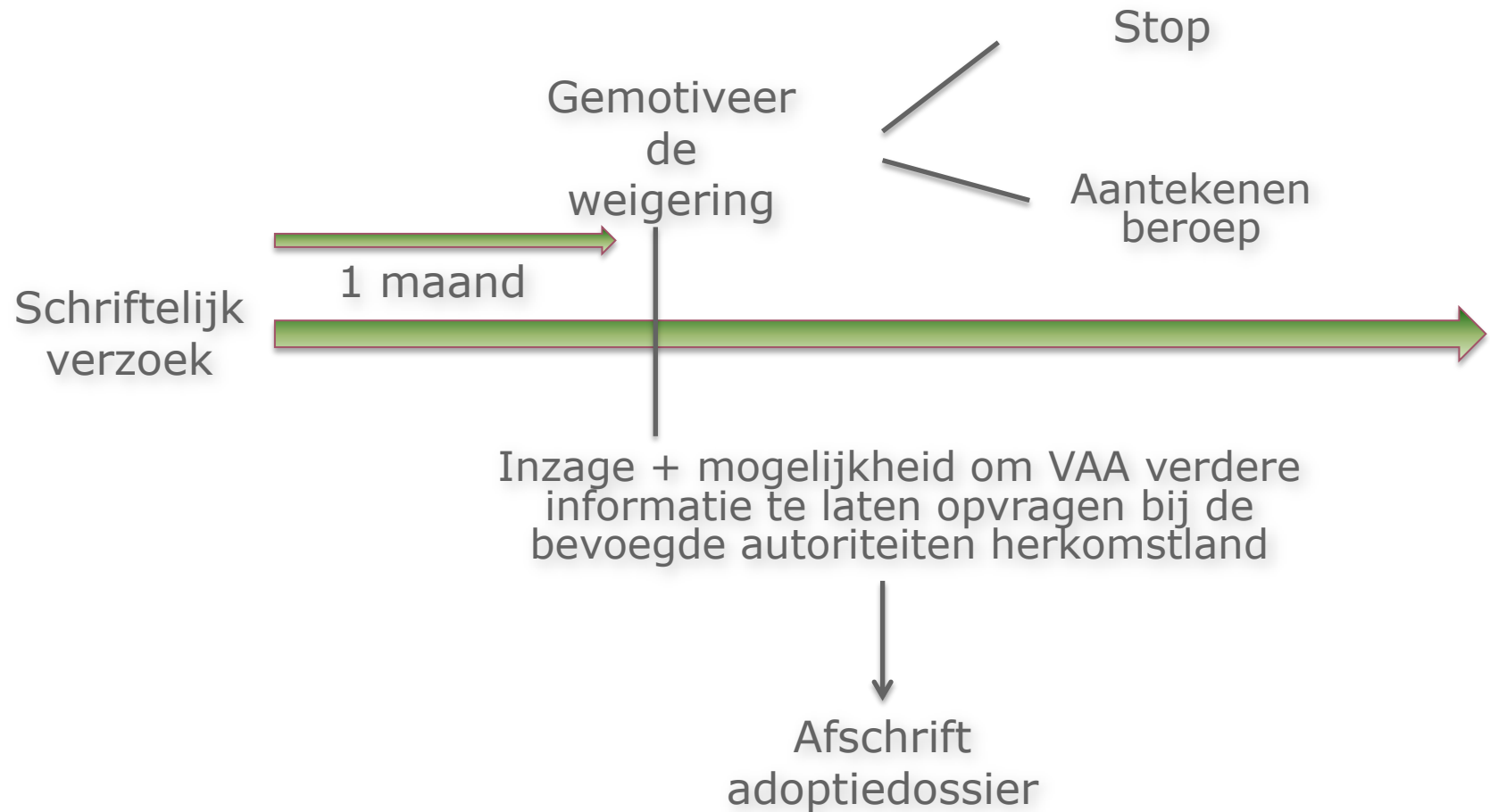
6. Inzagerecht – wettelijk kader

- Sinds 1992 heeft eenieder het recht om persoonsgegevens die over hem bewaard worden bij een overheid en/of private organisatie in te kijken (Wet bescherming persoonlijke levenssfeer)
 - enkel gegevens die betrekking hebben op de geadopteerde zelf; geen enkele mogelijkheid om informatie in te zien over biologische ouders
- Decreet 2005: invoering van een inzagerecht in het adoptiedossier bij VCA
 - uitvoeringsbepalingen ontbraken: geen duidelijkheid over welke gegevens, rol van adoptiediensten
- BVR 22 maart 2013 – inwerkingtreding inzagerecht was op 24/08/2013

6. Inzagerecht – rol van VCA en adoptiediensten

- Adoptiediensten
 - naleven van de wet op de privacy van 8 december 1992
 - vraag om inzage doorverwijzen naar VAA
- Trefgroepen – Steunpunt Adoptie
 - geven informatie, vraagverheldering en toeleiding
- Vlaams Adoptieambtenaar
 - inzage verlenen in adoptiedossier aan geadopteerde na schriftelijke vraag
 - op vraag geadopteerde extra informatie opvragen, vb. in landen van herkomst, bij JRB, personen of diensten die bemiddelden bij adoptie
 - elke geadopteerde vanaf 12 jaar, minderjarigen onder begeleiding

6. Inzagerecht - schematische voorstelling

6. Inzagerecht – welke gegevens ?

- Afkomst geadopteerde
- Gegevens identiteit biologische ouders van de geadopteerde
- Medische gegevens geadopteerde
- Medische gegevens biologische ouders
- Situatie van de geadopteerde op moment afstand
- Aanleiding van de afstand
- Officiële documenten over de geadopteerde
- Nazorgrapporten

NIET

- gegevens over adoptanten
- gegevens die anderen betreffen, zonder hun toestemming (vb. siblings)
- gegevens uit het maatschappelijk onderzoek

Procedure voor IA

- Aanmelding en registratie
- Informatiesessie
- Verdere voorbereiding
- Geschiktheid
- Bemiddeling
- Nazorg

Aanmelding en registratie

- Aanmeldingsformulier bezorgd aan het VCA; de aanmelding wordt geregistreerd en de KA ontvangt –op basis van de aanmeldingsdatum- een volgnummer
- KA wordt doorverwezen naar het Steunpunt Adoptie voor de informatiesessie na betaling 25 euro. Niet voor 2e adopties.
 - informatiesessie wordt door de decreetgever benoemd als een onderdeel van de verplichte voorbereiding (art. 346-2 en 361-1, tweede lid BW)

Informatiesessie (1)

- inhoud van het programma wordt opgesteld in samenspraak met raadgevend comité bij het VCA
 - voorwaarden waaraan KA moet voldoen naar Belgische wetgeving; alsook voorwaarden in herkomstlanden;
 - de wachttijden;
 - de kindprofielen van de herkomstlanden waarmee de erkende adoptiediensten samenwerken, met inbegrip van de kenmerken en noden van kinderen die adopteerbaar zijn;
 - de zelfstandige adoptie;
- bedoeling is om KA duidelijke en correcte informatie te geven over de mogelijkheden, beperkingen en impact van een interlandelijke adoptie
 - verhogen van zekerheid en transparantie

Informatiesessie (2)

Binnen de 60 kalenderdagen nadat de KA een informatiesessie heeft bijgewoond, bevestigt hij/zij schriftelijk aan het Vlaams Centrum voor Adoptie dat hij wil voortgaan met de adoptieprocedure, in casu de voorbereiding.

- betaling van 250 euro
- KA wacht op uitnodiging van het VCA om de verdere voorbereiding te volgen
- doorverwijzing naar het Steunpunt Adoptie gebeurt niet onmiddellijk, gefaseerd in functie van instroombeheer

Informatiesessie (3)

- Informatiesessie voor KA voor een intra-familiale adoptie wordt –in tegenstelling tot algemene regels- op individuele basis georganiseerd.
- Na aanmelding worden kandidaat-adoptanten binnen drie maand uitgenodigd voor een individueel gesprek
 - vervangt collectieve informatiesessie
 - bij het Vlaams Centrum voor Adoptie
 - informatie over het verloop van de intra-familiale adoptie, met inbegrip van informatie over de voorwaarden waaraan de kandidaat-adoptant moet voldoen in het land van herkomst, voorwaarden in de Belgische wetgeving, slaagkansen van adoptieproject (adoptabiliteit en subsidiariteit)

Verdere voorbereiding

- kandidaat-adoptanten die reeds eerder een kind adopteerden worden vrijgesteld van de voorbereiding; zij ontvangen het attest in functie van de instroom
- Tijdens de voorbereidings sessies komen thema's aan bod zoals hechting, rouw, voorgeschiedenis en ontwikkeling van adoptiekinderen, diversiteit, discriminatie en kinderen met bijzondere medische en psychische noden.
- Minstens 24 uur, in een kleine groep (minstens 8 kandidaat-adoptanten). Voor intrafamiliale minstens 6 uur.
- Ontvangst voorbereidingsattest: 1 jaar geldig

Geschiktheid om te adopteren (1)

- Na volgen van voorbereiding dient KA verzoekschrift in bij JRB om de procedure tot het vaststellen van de geschiktheid om te adopteren op te starten – bij de griffie van het arrondissement van de woonplaats van de KA
- Jeugdrechtbank beveelt maatschappelijk onderzoek
 - uitvoering maatschappelijk onderzoek valt onder bevoegdheid van de gemeenschappen
 - in Vlaanderen: diensten voor maatschappelijk onderzoek (CAW, erkenning door Kind en Gezin)
 - 3 diensten – één per werkingsgebied - vroeger 5 (instroombeheer, grotere en stabielere teams, opvangen schommelingen)

Geschiktheid om te adopteren (2)

- Verloop van maatschappelijk onderzoek: 4 gesprekken en medische vragenlijst, attest van huisarts
- DMO maakt na afloop van maatschappelijk onderzoek een verslag op van bevindingen, en formuleert een advies over de geschiktheid van de kandidaat-adoptant
 - geschikt, niet geschikt, voorbehoud, eventuele risico's, één of meerdere kinderen
 - toelichting aan KA in feedbackgesprek, met inbegrip van mogelijkheid om materiële fouten recht te zetten
 - laat kandidaten toe om zich voor te bereiden op procedure voor de JRB, geen tegensprekelijk debat

Geschiktheid om te adopteren (3)

- Beslissing over geschiktheid behoort toe aan de Jeugdrechtbank, na tegensprekelijk debat
 - mogelijkheid om in hoger beroep te gaan
 - geschiktheidsvonnis geldig voor 4 jaar, verlenging mogelijk
- De jeugdrechter beslist over de geschiktheid; binnen de twee maanden na het vonnis maakt het openbaar ministerie een verslag, gebaseerd op het maatschappelijk onderzoek. Dit is bedoeld voor het land van herkomst.
- De federale centrale autoriteit stuurt het vonnis en het verslag naar het VCA.

Bemiddeling

De kandidaat van wie de geschiktheid om te adopteren werd vastgesteld kan voor de bemiddeling zelf de keuze maken voor ofwel:

- Adoptie via een erkende adoptiedienst
- Zelfstandige adoptie

Bemiddeling: zelfstandige adoptie (1)

Eigen aan een zelfstandige adoptie is dat de kandidaat adoptant zelf een grotere verantwoordelijkheid draagt voor het verloop van de procedure:

- KA dient een dossier bij VCA in over het verloop van de procedure, de personen en instanties waarmee zal worden samengewerkt; dit is de start van het 'kanaalonderzoek';
- het VCA onderzoekt het kanaal en keurt het goed of af;
- het VCA zendt het dossier van KA naar het land van herkomst;
- het land van herkomst stuurt een kindvoorstel naar het VCA, die de kindtoewijzing al dan niet goedkeurt;
- in het land van herkomst wordt een adoptie of een plaatsing met het oog op adoptie uitgesproken; de adoptie wordt door een Belgische rechtbank of de federale centrale autoriteit bevestigd;
- de adoptiedienst waarmee de overeenkomst voor nazorg gesloten is, doet aan nazorg (minstens twee huisbezoeken) en follow-up;
- binnen de vier maanden na aankomst bezorgt de adoptant een kopie van het adoptiedossier aan het VCA (inzagerecht).

Bemiddeling: zelfstandige adoptie (2)

Het VCA zal een kanaal eerst grondig onderzoeken om er zeker van te zijn dat de adoptie niet alleen legaal, maar ook in het belang van het kind is.

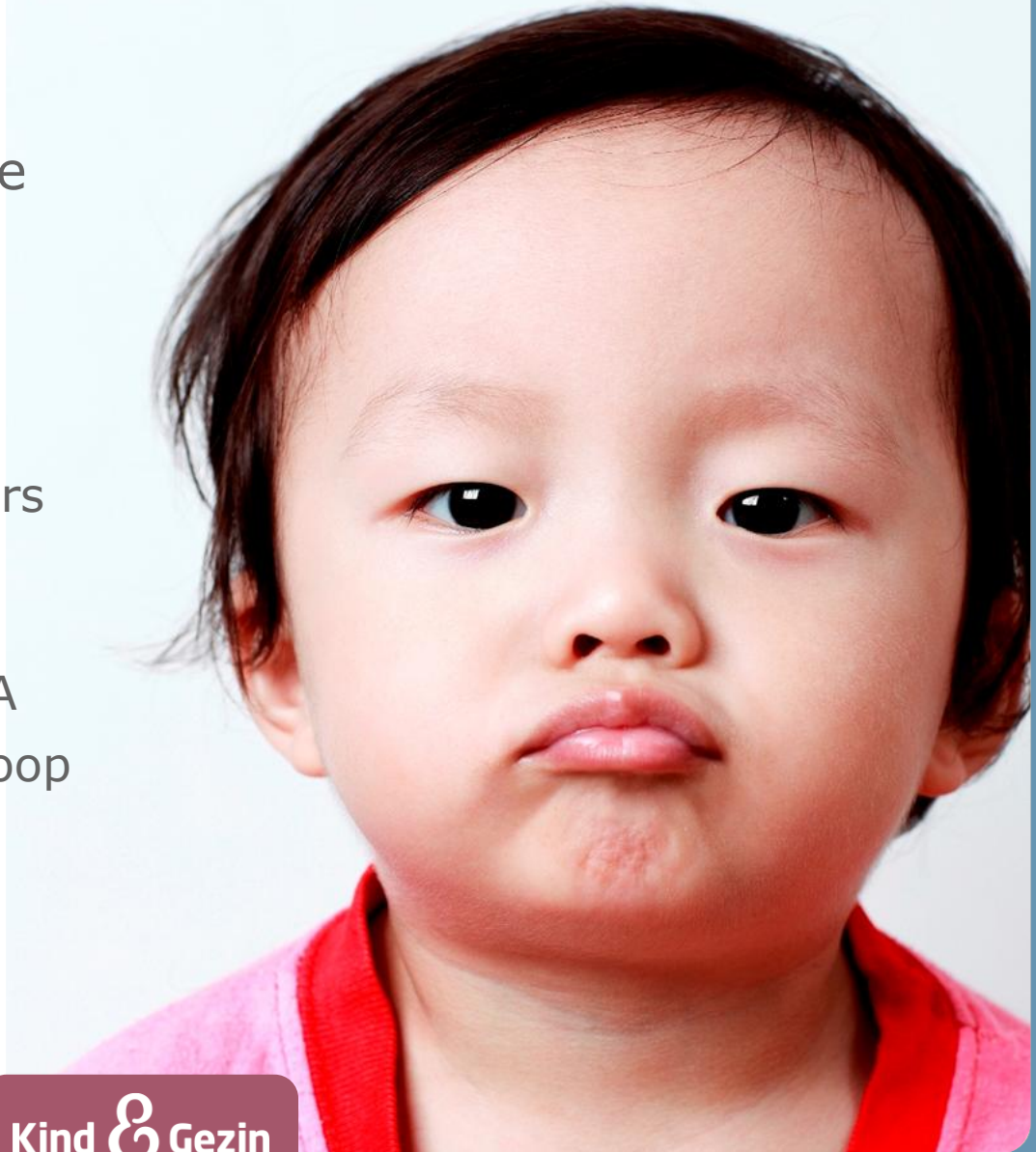
Procedure:

- KA verschaft het VCA alle nuttige informatie over het kanaal via hetwelk hij de adoptie wil realiseren (aangifteformulier);
- betaling van een bedrag van 500 euro, als voorschot voor eventuele kosten voor vertaling en legalisatie
- binnen termijn 15 dagen ontvangstbevestiging (volledigheid)
- beoordeling binnen termijn van 4 maand; verlengbaar met 2 maand, waarna gemotiveerde beslissing wordt genomen;
- opvragen van bijkomende inlichtingen schorst de beslissingstermijn – ook bij volledig dossier.

Bemiddeling: adoptiedienst (1)

opdracht van de erkende
adoptiedienst =
“de bemiddeling”

- geschikte kanalen
- samenstellen dossiers
- wachtlijstbeheer
- informeren en voorbereiden van KA
- behartigen van verloop van procedure
- eerste nazorg en follow-up

Bemiddeling: adoptiedienst (2)

- KA die kiest voor een adoptiedienst kan na een intake een OVK afsluiten (voor een bepaald land) met een adoptiedienst
- KA komt op wachtlijst adoptiedienst, lengte wordt vastgelegd in samenspraak met het VCA op basis van:
 - Aantal kindtoewijzingen afgelopen jaren
 - Te verwachten evoluties in herkomstland
 - Afwijking is mogelijk na toestemming VCA
- Samenstellen van het dossier van de KA dat verzonden moeten worden naar het herkomstland

Bemiddeling: adoptiedienst (3)

- matching en toewijzing van een adoptiekind aan de KA door een multidisciplinair team: beoordeling van het kinddossier, waarbij wordt gekeken of het voorgestelde kind beantwoordt aan de verwachtingen en draagkracht van de kandidaten
 - leeftijd en achtergrond
 - eventuele medische problemen
 - één of meerdere kinderen
- belang van voorbereiding van KA: informatie over de achtergrond van het kind en effect op latere ontwikkeling, cultuur en gewoontes, vervolg van procedure, ...
= CRUCIAAL

Nazorg (1)

- kwalitatieve nazorg van essentieel belang voor elke adoptie
 - uitdagingen inzake gehechtheid, plaats biologische ouders, ontwikkeling van adoptiekinderen, zoeken naar roots
 - Staten-Generaal: aandacht voor nazorg, zeker in relatie met stijgend aantal adopties van special needs kinderen
- ⇔ in realiteit nazorgmogelijkheden relatief beperkt
 - Steunpunt Nazorg bood hulp bij specifieke adoptievragen aan zowel geadopteerden, adoptieouders, afstandsouders... en stond ook in voor de sensibilisering en professionalisering van bestaande hulpverlening inzake adoptie
 - taken werden uitgevoerd door een aantal partners in adoptiesector: versnippering

Nazorg (2)

- Adoptiediensten: eerste nazorg, follow-uprapporten voor land van herkomst, vaak zijn zij ook het eerste aanspreekpunt voor geadopteerden die op zoek zijn naar hun roots
- Steunpunt Adoptie: opdracht om werk te maken van een laagdrempelig ondersteuningsprogramma voor alle adoptiebetrokkenen
 - advies, informatie, vraagverheldering
 - gerichte doorverwijzing naar adoptiealerte hulpverlening
 - zelf aanbieden van ondersteuning, zowel in groep als individueel
 - + organiseren van vorming voor alle partijen en hulpverleners die te maken hebben met adoptie (scholen, CLB,...)